

„²¹Da kalte Moses sammen alle de eldste i Israel og sa til dem: «Gå og hent småfe til familiene deres og slakt påskelammet! ²²**Så skal dere ta en isopkvast, dyppe den i blodet i skålen og stryke noe av blodet fra skålen på bjelken over døren og på de to dørstolpene. Ingen av dere må gå ut gjennom døren til huset sitt før om morgenen.**“

Dette skulle være tegnet; Guds tegn, som ville beskytte jødene mot den tiende landeplage. Herren skulle gå gjennom Egypt og slå i hjel alle førstefødte, både mennesker og dyr. Men blodet strøket på bjelken og dørstolpene med en isopkvast var redningen.

„²³For Herren skal dra gjennom landet for å slå egypterne. Og når han ser blodet på bjelken og de to dørstolpene, skal han gå forbi døren og ikke la ødeleggeren slippe inn i huset for å slå dere. ²⁴Dette skal dere holde, og det skal være en evig ordning for deg og dine etterkommere.“

Isop. Påskens plante.

Det står svært mye om Isop i dagens bibeloversettelser. Den er en sentral aktør i mange ritualer og scener, som rensesritualene i «Loven om sopp på hus og mugg på klær» eller..?

Og denne planten, isop eller *Hyssopus officinalis*, vokser her, i Mjøskanten på Domkirkeodden. Det eldste funnet jeg kjenner til av isop på Domkirkeodden, er gjort av Kinck i 1857. Dette er en plante som er naturlig hjemmehørende mye lengre sør i Europa. Ingen har nedtegnet at de tok den med seg hit, men den har ikke kommet hit av seg selv.

Man vet også at det har ligget et kloster her, for lenge siden. Nå ligger det under en plen og vi vet ikke nøyaktig hva de dyrket eller hvem som reiste til og fra med hvilke varer. Det vi derimot vet er at klostervesenet var kjent for å ha urtehager, hvor de dyrket urter til bruk i mat og som medisin.

Det er derfor ikke usannsynlig at de også dyrket isop på Domkirkeodden i middelalderen, en av de store helteplantene fra Skriften. Schübeler (Schübeler,

1886, s. 110) nevner at isop har forvillet seg på Hamar, og videre mener han at på vår lokalitet «har den rimeligvis i sin Tid været dyrket af Munkene» (ibid.). Og kanskje er det frø fra en av klosterets planter som har forvillet seg ned i vannkanten?

Det står også svært mye om en plante kalt hyssopus i gresk litteratur fra antikken. Og når man ser nærmere på Bibelen ser vi at ordene som blir brukt om planten er esov eller esob. I middelalderen trodde folk at grekernes hyssopus og Bibelens esov og esob, var en og samme plante, og at det var den planten vi i dag kaller isop, *Hyssopus officinalis*. I dag tror de fleste at Bibelens esov og grekernes hyssopus har vært andre planter som kanskje lignet på isopen, og ingen vet hvilke.

Men for munkene var isop en svært viktig plante. Den plasserer seg trygt i påskemysteriet, sammen med Frelseren på langfredag. Fortellingen som kristne mennesker verden over markerer når de inntar brød og vin til minne om at Jesus Kristus gav sitt hellige legeme og blod til soning for menneskenes synder. For her, midt blant mange detaljer som det ofte hoppes over; det er ikke tid til å gå i detaljer, til å merke seg de botaniske detaljene. Men, her, som rosinen i pølsa, befester isopen sin rolle som påskeplanten. For der henger han på korset, og det står skrevet i Johannesevangeliet 19. 28 (-30) at:

Jesus visste nå at alt var fullbrakt, og for at Skriften skulle bli oppfylt, sa han: «Jeg tørster.» Det sto et kar der med vineddik. De fylte en svamp med den, satte svampen på en isopstilk og holdt den opp til munnen hans. Da Jesus hadde fått vineddiken, sa han: «Det er fullbrakt!» Så bøyde han hodet og utåndet (Joh 19.28-30).